

LUT
University

Kotikompostointia

Jouni Havukainen

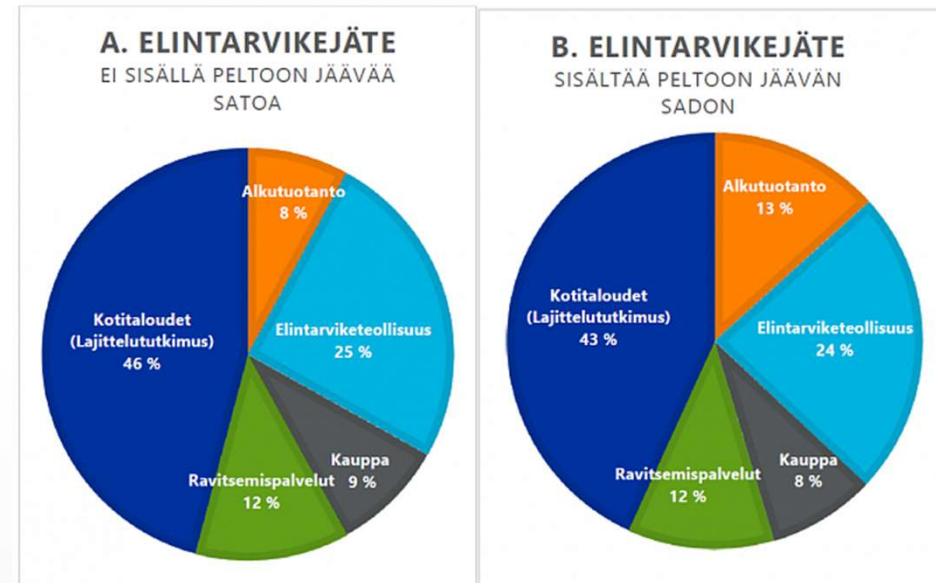
Yhdyskuntajäte

- Yhdyskuntajäte 2020
 - 3 296 000 kg (sekajäte 1 700 000 t)
 - 600 kg / suomalainen
- Biojäte erilliskeräys
 - 439 000 t
 - Pääosin biokaasu- ja kompostointilaitoksissa
- Biojäte sekajätteessä (33%)
 - 560 000 t
- Kotikompostointi (arvio)
 - Ruokajäte 88 000 t/a
 - Puutarhajäte 230 000 t/a

Elintarvikejäte

- Jätteen määrän vähentäminen on ensisijainen tavoite
- Kotitalouksissa elintarvikejäte
 - 295 miljoonaa kiloa (43-46 % ruokaketjun elintarvikejätteestä)
 - Ruokahävikkiä 107-137 miljoonaa kiloa
- Eniten kotitalouksissa ruokahävikkiä syntyy:
 - 23% vihanneksista ja juureksista ja perunoista
 - 17% hedelmistä ja marjoista
 - 14% kahvista

Keräys ja käsittely

- Erilliskeräys
 - Huonoin vaihtoehto on että ruokaa menee sekajätteeseen
 - Lämpöarvo alenee, N/P menetetään
 - Erilliskeräys → biokaasun tuotanto → ravinteet ja energia hyötykäyttöön

- Biojätteen erilliskeräys
 - Taajamissa vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöiltä viimeistään 1.7.2022 alkaen.
 - laajenee kaikkiin asuinkiinteistöihin yli 10 000 asukkaan taajamissa viimeistään 19.7.2024
 - Voi korvata kiinteistöllä tapahtuvalla kompostoinnilla, ilmoitettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle.

- Kotikompostointi
 - Hyvä tapa saada ravinteet lähelle kiertoon
 - Pitää muistaa pitää huolta mikrobikavereista

Kotikompostointi

- Komposti
 - Ruokajäte: Umpinainen kompostori ettei jyräjät / linnut pääse
 - Puutarhajäte: Avokomposti tai kehikko (mitä harvempi sitä herkemmin kuivuu)
- Ruokajätekompostointi
 - Lämpöeristetty kompostori, jotta toimii myös talvella
 - Sekoita parin viikon välein
 - Nopeimmillaan valmista 6-8 viikossa nopeimmillaan
- Puutarhajätekompostointi
 - Varjossa, ettei kuivu liikaa, jos ei lämpää keskiosasta, niin yleensä syy on kuivuus
 - Kun komposti on lämpenemisen jälkeen jäähtynyt käännetään: (1-3 kertaa: Keväällä, kesällä, syksyllä)
 - Puutarhajäte kypsyy 1-3 vuodessa
- <https://www.martat.fi/marttakoulu/puutarha/puutarhan-tyot/puutarhajatteen-kompostointi/>

Huomioita

- Jos kompostin kitaan kaataa vain biojätteitä ja laiminlyö hoitamisen (kompostissa lahoamisen sijaan mätäneminen)
 - Kasvihuonekaasupäästöjä, metaani / ilokaasu
- Biojätekompostin ongelmat liittyvät yleisimmin liialliseen kosteuteen.
 - Märkä massa tiivistyy helposti, eikä happi pääse sen sisään → mätänimen alkaa
- Perusohje onkin huolehtia kompostimassan kääntelystä ja kuivikemateriaalin lisäämisestä jokaisella kerralla
 - Ilmavuuden varmistaminen

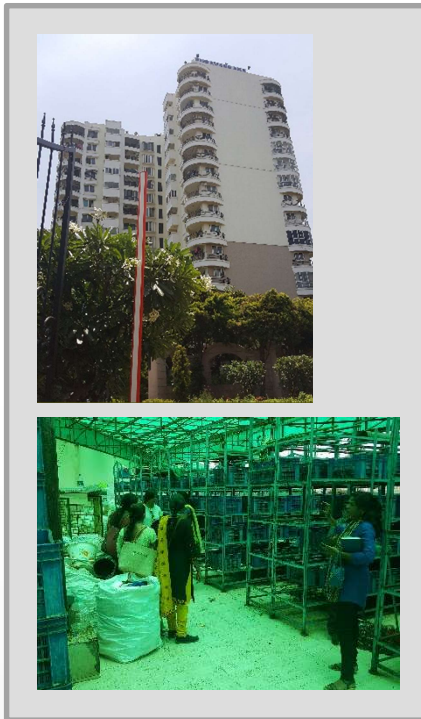
Luulitko, että kompostisi olisi ekoteko? Asia voi olla juuri päinvastoin, sillä laiskalla hoidolla siitä tulee päästölähde

Kotikompostin ekologisuus riippuu hoidosta. Mätänävä biojäte aiheuttaa päästöjä.

Oululainen Jarkko Väisänen hankki kompostin viitisen vuotta sitten. Hän sanoo yllättyneensä siitä, kuinka paljon huoltoa se vaatii: "Se on vähän kuin hampaiden peseminen. Siitä pitää huolehtia joka päivä." Kuva: Hanna Juopperi / Yle

Tekniikoita

Keskitetty kompostointi

Kompostoinnin aloitusainetta

Bokashi

Matokompostori

Pyörivä kompostori (ruokajätteelle / puutarhajätteelle)

Kiitoksia mielenkiinnosta!